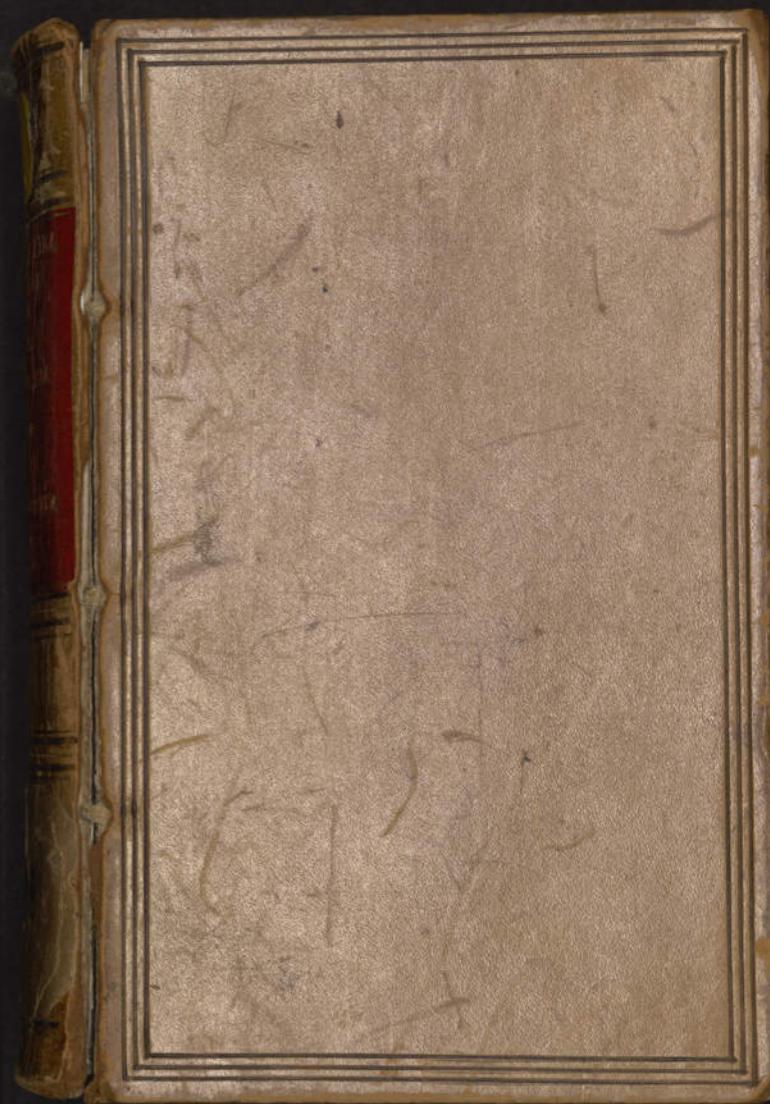

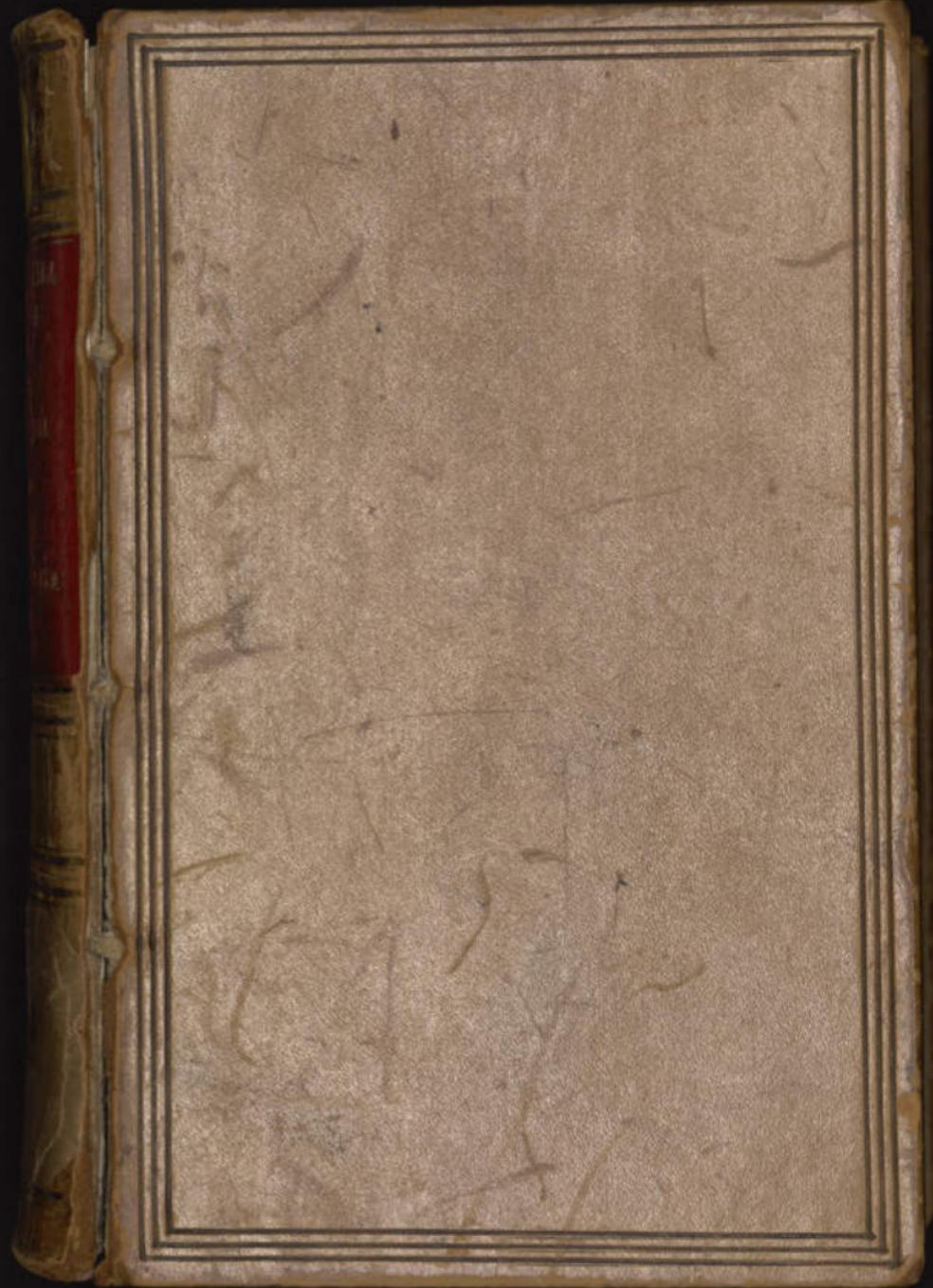
colorchecker CLASSIC

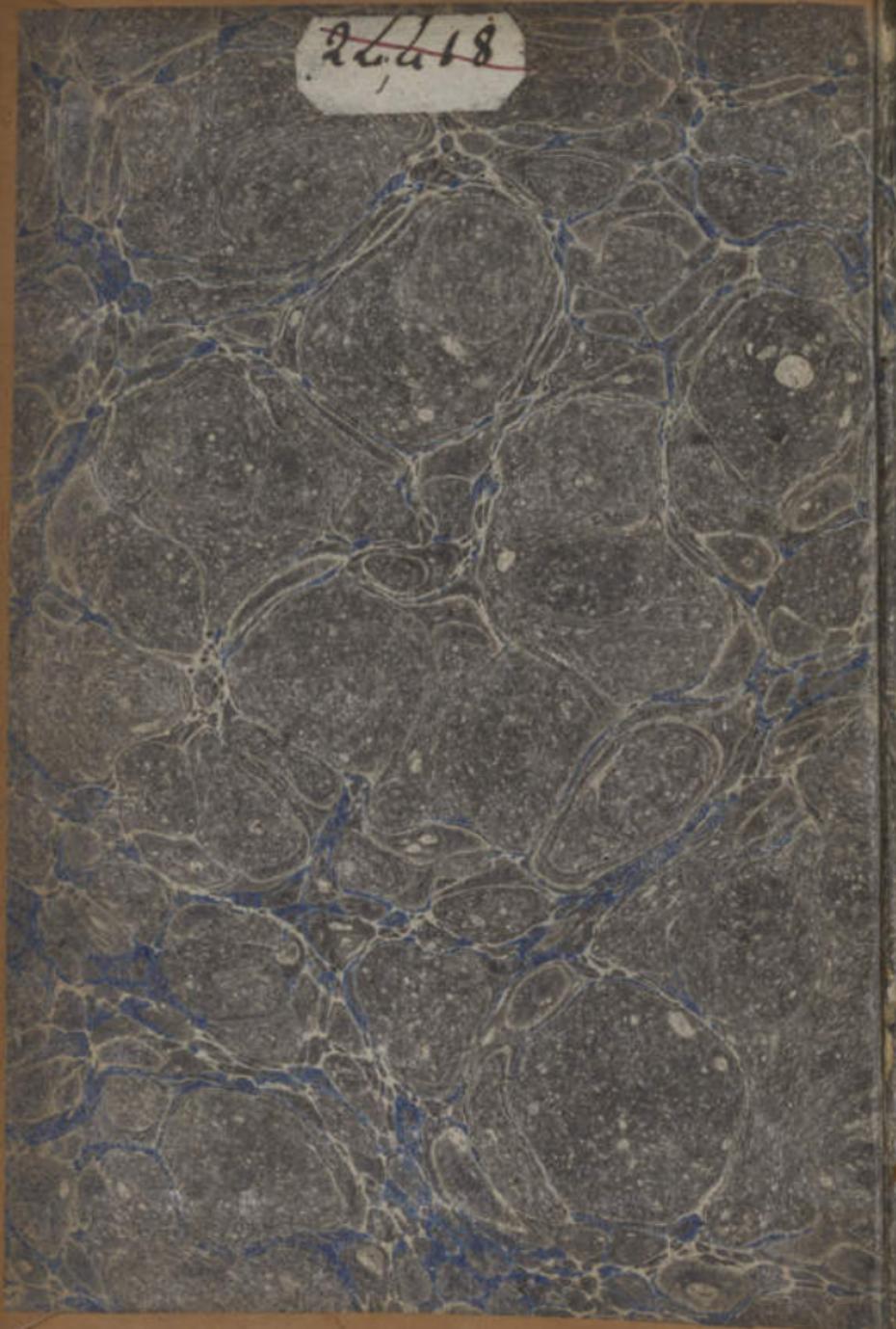
x-rite

~~26418~~

XVe Siècle
818

8821

8821

8821

L

Epistola de miseria curato
rum seu plebanorum.

Digitized by Google

Sicutum est semper scriptura testis in faciendis consulete. Incautus vero est ad aliquid vel consentire vel dissuadere. De cura pastorali suscipienda (amatissime iohannes) velut iam exceptus tuus me tuis pie consulis. Sed a me quid? Reuertitur difficilez requiritis. Inter clericos christi summo pastori nullus plebano officio vicinior. Quem admodum crucifixus est nobis omnibus scientibus christus a iudeis. Ita quotidiane crucifigitur (eodem christo attestante) plebanus a parochia nis. Quoniam enim dicit. Non est discipulus super magistrum. nec seruus super dominum suum. si me persecuti sunt: et vos persequentur. si sermonem meum seruauerint. et destruerint seruabunt. Christus in vita eterna ad dexteram dei sedet crucis obprobrii patienter sustinet. Plebanus in eadem vita secundum post christum locum tenens. tribulacionis acies fortiter vincens: et non solum in eterna gloria post christum erit primus. qui idem cum eo habet officium. immo in iudicando viuos et mortuos. cum christo sedebit iudeorum principius. Quia non suscepimus predicationis eius verbis. Unde petrus de laboris primo interrogate christus ait. Amen amen dico vobis. quod vos qui secuti estis

me sedebitis sup sedes iudicantes duodeci tribus israel. Pastoris ita gloria eius deo et ignominia extreme considero, et in hac re tibi et consentio, et penit⁹ dissuadeo. Inuitat ad consenserendum meritum, inducit ad dissuadendum obprobriu. Ego pastor, indignissimi infinitas isest statides sustineo, et nondum est finis. Si ad Christi oues pascendum te induxero ad prescribendum tua opprobria (quod rogo) sufficit pelvis. Dolorum et quo aliquas tibi temptationes pponere et his cognitis: quod faciendum sit in te dimitter. Quisque igit cura pastorali portat nouem dyabolos sine intermissione se lacerare sciat. Quod nequaquam sustinuerit seru⁹, patienter tunc tolerat dominus.

Primus dyabolus inter omnes est ipse collator, qui dum ecclesiastica quam confortat: suam esse putat. Plebanum etiamque alium subditum tenet et tractat, et quod hanc intentionem falsam habet, missas celebrare, et quemque alia ad libitum facere iubet quid hac tentatione actus: quoniam collatoris irrationabilem voluntatem saltet in minimo non implet preter cetera proprieta etiam mortis periculum. Dix effugiet. Scit deus quod non metior, quod dico ipse hodie sustineo quod in pastore dilatio tam est

3

tyrannica & iniusta. Ut liceat collatori pse-
banō quicq; mandare quē & nec habet. imo nō
pōt inuestire. Dūmodo sanctissimo impator
hūnūlib⁹ genubus pſternit. nunqđ impatore
dignior collator: qz sub plebano minime ins-
cruuatur Hūc & cōsimiles apte & 9gtue pyla-
tus designat qñ dixit. Nescis qz potestate ha-
beo dimittendi & crucifigēdi sup̄be ad christū
dixit Sed quid: Malū vite finē pylat⁹ has-
buit sentētias christū. ita pcul dubio sine sa-
lute oīs collator peribit. psequens plebanuz
Herodes multos i bethleē occidit pueros. Ut
fieret deus. ppter qđ ille per multas iſfirmi-
tates i peccatis suis pessime obiit. Collator
multa plebano infert mala Ut sit plebanus
pter qđ iste absqz hesitatione: sine plebano
vitā terminabit Hec singula p vindictā di-
cta sunt Ut dū huiusmōi malū nō manet in/
ulstuz. oīs collator discat ex hoc suo plebano
esse subiectus. & toto corde studeat illum di/
ligere sine quo nequaq; potest animam suaz
saluare. Ad quid sermonem protraho: Tan-
tum plebanum collator tribulat. Ut pro-
pter infinitas istas tribulatiōes multos: ec-
clesias suas permutasse constat. Qui mas-

cūt trāq̄llā vitā ducere. q̄ iūtiis subiacete.

Secūdus dyabolus est cūt
stos eccl̄esie q̄ quanto minor in potestate/tā:
to maior in p̄secutiōe. nō manifeste ledit. sed
vt se p̄p̄es occulte retrōpūgit. Ille te p̄ pratū
trāseūte in graminib⁹ latēs. i delibetate mor
det. i iste: Dbi nō putas. iprouise nocet. Famu
li cōditionē vt est gerit in domo tua. singula
q̄ agūtur p̄spicit. Sz q̄n emolimētū ḡsuētū
a te nō suscipit. oēm inuidiā cōtra te accēdit.
Secreta tua q̄ aī amic⁹ zelare studuit: cūcte
tūc ūnic⁹ reuelare nō q̄tremiscit. D infesta
tio sup oēm ifestationē magis seueria. Jacu
lis manifestis p̄iicit clipe⁹. Contra occulta
cāpanator⁹ tesa. nullus p̄ficit galera⁹. Quid
crudeli⁹. Hic ut aliquā apud iudeos iudas tra
didit p̄pm. ita apd aduersarios suos cāpana
tor accusat plebanū. Et quēadmodū p̄ pacis
osculum. suū iste didicit facere bellū. sic qui
falsam amicitiā cōtra dñm suū iste nō desis
nit suscitare p̄clū. Ego iūtilis ecclē pastor
multa bñficia cāpanatori cuiđā exhibui. sed
q̄cito. pp̄ter suā maliciā beneficia solita ab
stuli. tā cito i malis q̄ deo teste hon feci. Vali

dū apud officiale traditorē cognoui. Sed qđ
Iudas se suspēdendo pessime suū luit reatū
& multos cognosco cāpanatores i sūma pau-
ptate suū penitere flagiciū/quoꝝ scelera ita
singulis plebanis sūt cognita. Ut tāqꝝ oues
errantes nusqꝝ habere possunt seruicia.

Terti⁹ dyabol⁹ est coca tua
domina Per quā habes tot tēptationū stimu-
los. quot i capite geris capillos. nūqꝝ fidelis
semp̄ pigra. i cūct̄ rebellis Que nisi ab oīb⁹
esset despecta metetrix. nullaten⁹ domus tue
fuisset facta dispensatrix Et q̄ est famula
tua. nō pmanēs v̄por. in singulis abstrahit.
Ut dū a te ppter sui maliciā expellit: penu-
tiā nullā in futuro patiat̄. tanto min⁹ te cus-
rat. q̄to plus: q̄ ea carcere nō potes cōsiderat.
Hoc malū & alia q̄ plura qnīcūlqz̄ i ea iuenies
ab intra per iracundiā consumeris. **M**alū
est si pcutis pei⁹ est. si ad hoc nichil dicis. tūc
si rē recte discutis. nullū te miserabilis appre-
hēdis. **N**ū vero nō. aut v̄po sit fidelis v̄to
legittima quō esse pōt comodosa plebano so-
luta. **S**i (quod valde ratū est. & accidēs) ma-
tronā sanctā habet/ sup oēs sanctos eandem

celebrare oportet. Et quis in dispensando comodat: tu multum verbis suis inutilibus stimulat. Ceterum seccattus forsitan est. Igitur dulcibidinis ardore in ea a te extingui. quem si non deles male habes. Si vero animu eius cupientem exples. te ipsa non tu illum possides. Sic fit antequam cocam cum filiis dimitteres. potius ecclesia dimissa cum eisdem equis maneres. Heu quanta miseria curator. Nunquam melior bucella panis altare extingui cum pace. quam domus plena diuiciis. ecclesia magna cum metore. Sed obiiceret quis dana plurima suscipis preter omnia fama bona amittis. cur non potius probata honesta queris. ex cuius prudenda dispensatione multa comoda capis. et oem infamiam per fugis. Quantum ego capere possum. quod infelix viuis. tue infelicitatis manifesta causa ipse existis. Audi. quod qui talia proponis quod insipiente loqueris. Sine dubio hec amplius non obiicis. si diligenter quam dicam curatorum ignominiam agnoscis. Suspensor. Excoriator. Curator. nomina differentia sunt officia. Suspensor. fures patibulo annectit. Excoriator. ipsos equos excoriat. Curator dei populum informat. Illorum officium

quodlibet est necessarium / Mundus eisdem
 carere non potest. Cum fures oia tollerent Equi
 ad nares feterent hoies boizaret Quantus
 igit̄ isti tres ob⁹ hoib⁹ necessarii sunt. tātū
 omnes hoies eos despiciunt. Inter suspēso
 rem excoriatore⁹ Curatore⁹ in laycis quo ad
 aspernationē nichil iterest. Ego nōdū pasto-
 ralē curā getene: honestā quādam matronā
 in cocā futurā subtilib⁹ verbis meis cōueni.
 sed qn̄ famulādi tēpus aduenit: ifamatiōne
 timēs: famulari respuit. Seruus cū capella-
 nis comedere voluit. sic cuz gallinis aucis
 esutiuuit. Nemo vaccas mulsit. oīs honesta
 famulatum meū fugit. Quis precor me tūc
 angustior fuit: quem etiā inuitum deū testi:
 ficor multuz infamatā psonam Slauicam
 natura infidelē bibulam in meam dispensa-
 tricem recipere oportuit Dic ergo queso que
 virtuosa. munda. casta. suspensori. excor:ia-
 tori. curatori Unq̄ famulabitur? Forte ite-
 rum obiicis. quasi omnis curator concubuit.
 q̄ vero casta ancillas suas multos curato-
 res maculare apphēdit Maculationē fugiēs
 famulari contemnit. Hibi ipsi igit̄ talis con-
 trarius existit. si continēter diueret: nullam

in honestis acquitendis difficultate haberet.
Audi q̄ ita iproperas. Quis fortior. sanctior
samsonē dauid salomone Si fortitudo. san-
ctitas. sapiētia samsonē dauid. salomone; a
cōcubitu mulieris p̄seruare nō potuit. q̄s cur-
ratores ab eodem vñeno vñq̄ liberabit. Si
cūt ipossibile est. cuz pice cōmunicari et ab ea
nō coinqnat. ita nō suscipiendū est cū mulie-
re habitare. et ab ea nō maculari. Si viro
rem habēs nō vñres sine necessitate castitatem
cōiugalē sepi⁹ defedat. O q̄ ratiū est. si cura-
tor vñporē nō habēs semp vñrens se nō coinq-
nat. Ab hoc tpe quo clēticos ab vñporib⁹ san-
ctio apostolica seq̄strauit. nullus vñq̄ q̄tū
cūqz sanct⁹ et q̄tinēs sine suspitione fuit. For-
titer p̄terea andeo in mediuz p̄ferre Si inter
curatores null⁹ q̄cubinati⁹ esset. adhuc p̄pter
eandē suspitionē curatori honesta nō deserui-
ret. Quapropter cū fiducia loquor nisi ecclia
p̄sertim curatores i antea vñpores habere tol-
leret cū scortis oēs vñsqz ad vñrū domesticā
curā portare oportet. O quātū dedec⁹ Inde
popul⁹ incidit dānatōis periculū / vñrū deberet
sumere bene vñredi exēplum. antea p̄ sacer-
dotis plem tota nostra salus p̄fluxit. nunc

6

autē nō nisi scandalluz vñnit. Olim vñus:
quisqz sacerdotū in sua legittima qtentabat
Nunc vero sacerdos qz ppriā nō habet; semi
nis idifferēter vñit. De illis nemo qd malū
est promebat. De istis quō supuriant etiam
puer cātat. Sic ad vñtimū qcūqz es plebane
si cocā etiā inhonestā hēs et multa ex ea incō
moda recipis. et sup oīa infamiam incutris.

Quartus dyabol⁹ ē vitric⁹

Qui ecclesie tantū ipugnat. quantū est quod
nō qſiderat. in ecclesia tua sine licētia mendi
cat. Mēdicandi tēpus nō obſeruat. De como
do tuo semp murmurat: qñ non totū ad suaz
tabulā accumulat. ad fabā te nō curat. Qui
oblatōnes recipiēdi auctoritatē se hēe existi
mat pterea ecclie legata sol⁹ capit. ¶ Tabu
lā tecū nō diuidit. imagies cereas sicut suas
ad trabes nectit. Lascos. oua. pullos. linum
vñdit. Limiterii gramia metit. In epequ:is
lunia tollit. sedes in ecclia edificādi et quoē
cūqz reponēdi licentia tribuit. ¶ Computa
tionē receptor⁹ expositor⁹ sine te facit vñ
dūt apud deest Missas celebrare nescit. alias
totā eccliaz tuā regit. Dura tēptatio/qd

est plebanus. si quecumqz in ecclesia ad libituz
facit vitric⁹. Non sit sup magistrū discipu-
lus neqz sup dominū seruus. domin⁹ ecclesie
est pleban⁹. sed seruus ip̄e vitricus. Quicqd
ergo in sompnominatis ecclesie acciderit. vi-
trici est colligere. sed soli⁹ ip̄lebani est dispen-
sare. Vitricus colligat. collecta representat
tunc pleban⁹ si ex collectis ecclesie partē de-
derit. ex gratia et misericordia venit. q̄ solus
oīa iure dictante seruare poterit. Sicut sine
capite membra corporis non possunt vivere
Ita q̄ caput ei⁹ est sine plebano ecclesia esse
non pot. Si igit̄ indiges plebanus fuerit; et
singula sine diuisione ad tēpus donec resur-
gat retinere poterit. Nelixus est enī ecclesiam
q̄ ip̄m plebanū egere et degere. quicadmodum
securius est membruz q̄ ipsum caput petire.
CQuamobrem sit quodcumqz si aliquid ecclesie
tantū legatū fuerit. suā mediā portionē ex
legato. pleban⁹ canonice recipit. Si plebano
tantū defunctus legauit cū ecclesia si vult
diuidit. Si aliquid plebano et ecclesie simul in
determinate legatum fuerit. equalis diuisio
fiat. et eterqz mediā portionē recipiet. Si ve-
ro in specie illud plebano. et istō ecclīc in testa

7

mento idem defunctus determiniat unusquisque
suum testamentum sine diuisione obtineat. CIn
summis festiuitatibus in diebus patronorum de
dicationis festis beate Virginis quocumque tabula
capit cum plebano vitricum equaliter diuidere co
uenit. Denique si ecclesia necessitate coacta non
fuerit quocumque tempore mendicando circuit media
partem plebanum iuste capit. Et quod ex pura gratia
et misericordia venit ut cum ecclesia dictas diui
siones facit. Ita caseos oua. pullos. lini pro
domo sua semper non in merito tollit imagines ce
reas. lumina in exequiis quam ceram non habet cum
ecclesia diuidat. Cimiterii gramine vitricum
metere non annuat. sed capanatori si super est tri
buat. In ecclesia edificare aut quocumque reponere si
ne licentia sua non permittat. Cputationem omnino
plebano non collatorи faciat vitricus. Capa
natorum et vitricos locare. tamen ad plebanum spe
ctat. Hec si ut dictum est. vitricus non obseruat. sed in
his quatra plebanum fruile decertat. maiorem ex
communicatis solum itrat a qua non nisi papa
liberat. Ostulticia et omnes curatorum demetia.
miror de dobis atque mirati non sufficio. Bis
in anno oes ad sanctam synodum conuenientis
et pessime in dobis vitricos dominari sinitis

Collatores de ecclesie bonis villas, agros &
allodia emere faretis. et vos potius non tradic-
endo in miseria magna degetis. Nonne scitis
quod oia ecclesie accidet talia sine diuisione tanto
iustius capiat. quanto ecclesiā propter superha-
bundantiam sine spe recipie di inutiliter multis
mala accommodare spicitis. Sic demum quod col-
latoris non plebani intuitu vitio episcopit. non
quod plebanus. sed quod collator iubet facit. Ex
iure oia se recipere credit: quod plebanus ex miseri-
cordia & gratia pie ecclesie dimittit.

Quintus dyabolus est ipse mi-
sticus ideo malus. Quia nullus in eo intellectus.
predicaciones tuas vituperat. Contra missas
tuas longas murmurat. Tempore interdicti de di-
uinorum cessat te in clamat. Ad quod non teneris
obligatus. excommunicatus offendere cogitat/la-
borans contra cibū & potū tuū metcedē semper
insultat. Offertorū non presentat. et quod quod ha-
bes sine labore te possidere episcopimat. tricesim
mos. Dotiucas. Vigilias. alia. commendationes.
testamenta. et his similia. studio quo potius impedi-
te non cessat. Nisi oia ista prius impedit. firmiter
credas ad infirmum te venire cum sacramentis

nullaten⁹ rogat. Co quot sapagenas vacas
 vestimenta & cetera ex inuidia sic obtineat
 rustic⁹: quod alia per bonā agonizātis solū
 tatez merito oīa tolleret pleban⁹. Deniqz qz
 domū tuā vicinā sue videt. differētiaz inter
 te & aliū rusticū non habz. Quicquid ergo to
 tā qmunitatē facere opz. ad hec te agustiare
 non pudet Quid hac te duri⁹? Si qmunitatē
 rusticis seruare ḡtēpseris. recte quidem facis
 sed ex hoc ifinitas psecutiones. lapides sup
 caput tuū colliges Nuper rustici mei aquar⁹
 necessitatē sustinētes. tota cōmunitate iuuā
 te per occultas fistulas fontē quēdā vicinū
 te mediā villā pdūperāt. ecclesiā cāpanato
 rem aquas haurire sine qtributo pmiserant.
 s̄z qz duos auricos dare rēnui. quos michi ḡtri
 buēdos dictarāt. cū magna temeritate meam
 ab aq̄s famulā repulerāt. In tantū qtra me
 tremere ceperāt. Ut etiā aerē si potuisset phi
 bere pati erant. Dqua quāta i curatores ipoz ru
 sticor⁹ iuidia. Nūqd vna pleban⁹ cū ecclā in
 singulis imunitate gaudet. Quia igē frōte
 plebanū ad qtribuēdū arcent. & ecclā cū cā
 panatore libere ferre aq̄s fauēt/ nisi qz rustic⁹
 ci de pspero successu ex itimo corde sp dolēt.

Curator, igitur nullus cum rusticis communias
te teneat ad pascendū porcos: Vacas: oues au-
cas non contribuat ordine eum tagete non custodiat.
Ad sepes, munitiones, omunes reparandas
familiā suā non mittat hoc solum caueat de
suis rusticis. Ut dāna non sentiat. quicquid alias
sit quo cūqz cōmunitatē facere oporteat libe-
rū ab hoc se fore sciat. Si secundū faciat totiens
quoties excommunicatis suā eum multat. tandem
tempore rusticī plebano inuidet et in nullo
sibi faveat. Et si aliquando eo carere possent
dudum in ipso lapides misissent.

Sextus dyabolus est ī p[ro]p[ri]e officialis
Quanta sua iurisdictio latior. de tanto ī plu-
res tyranidior, fortior. Quēadmodū vultur
hinc & inde volat. Ut laceret pullos. Sic iste
iā ab illis iā ab istis parochianis explorat.
Ut exactionet plebanos. Mādata innumera
bilia mittit. si non ī eorūdē executione magis
quā in tua negotiatōe diligēs fueris. Itineris
sportūtūtē domus tue dispe[ci]tationē non pōde-
rat. Saudēs illico te citat. Ut mali quid te in-
ueniat: non ut puniat. sed magis ad marsubium
suum ipsecat. Si non preparaueris. idignationē ei⁹

9

quis enarrabit? Sicut canis ipetuose latrat &
nisi panes ate eum precies: a latratoe non cessat
Ita assidue iste te infestat, & nisi florenos exp-
pedas: quos solum optat, mandare non cessat: nec
mandata cassat Et quod securus esse poterit dñq
ipse plebanus quem etiam quotidie ppter lacerat pre-
latus Scribit salutem in domino, quasi fautor tuus
optimus, & oes persecutores in lacerando non esse pessimi-
us. Mandatis suis aliquam dominis iustis (quod potest)
contra te rusticos incitat. Mandat iterum mandare
non cessat: sed illatam a rusticis iniuriam te querens
rente non vindicat. O magnus periculum si pro-
cessus exequoris rusticus ipugnat. Si non pu-
blicaueris, officialis murmurat. O plura sunt
qui infestant plebanuz. Sed prefecto nichil est quod
fortius officiali ipugnaret. Qui te sine causa infamat
Nunquam est malus: qui quodammodo ex officio
te irregulariter probat. Quod poterit esse bonum?
In ecclesie mee districtu: multi sunt fornicato-
res & adulteri pauperes occulti; nobiles mani-
festi. Citat paupes manifeste ad libitum suum &
punit, honorat nobiles nec plectit. Si ex
alio officialis nequaquam non patet, ex isto oib[us] ho-
minibus apte claret. Hec pensus expli- cū tanta au-
dacia non perficeret, nisi oīs homo in hoc officiali

maledicet. Recipit pecuniā et admittit ignomi-
niā/amat denariū et tolerat fornicariū. Tol-
erat nuncta et destruit iura. Credit rustico et in-
uidet plebano. Misi portauerit mun⁹. null⁹ ab
eo ē accept⁹. Citat. mouet. excommunicat. agggra-
uat. reaggrauat. res apat. interdit. In his
oībus nō dei gloriā qrit; sed solū lucrū querit
pecunie seruit. et innumera mala pp̄ter hāc cō-
mittit. Tāta in curatores est ipi⁹ offcialis
tribulatio. si ecclesiā nō haberē. nullaz dñe
suscipere. Qd oībus aliis dormiētib⁹ dyabolis
iste solus ad nocendum vigilat. aliis quies-
centibus iste solus inquietat.

Septim⁹ dyabol⁹ ē ip̄e eps
Qui qd p totū annū oīs sollicitudo tua colle-
git. hoc iste p subsidiū collit. singula h̄da tua
q possides. imunia sunt Jam eps qtributum
Ja postulat subsidiū. sic q imunitatē bonorū
tuorū deberet cōseruare de anno i annū. hāc nō
pudet ip̄e infringere. Epm solū cū necessitas
ingruat q ppriis reseuare stipendiis. nō pot cati-
tatiū postulare dec̄z subsidiū. Dudū iā nul-
la necessitate rōnali quodāmodo Virgēte sine
misericordia req̄siuit cōtributū. Nūc vō quasi

nilq̄ esset sibi subuentū. instāter postulat sub
 fidūl. D̄ sup cēm lūpū lūp⁹ rapax. lūpus eo
 esutiēte ouē rapit. et n̄ si summa dr̄geat necess
 sitas nō redit. Epm̄ aut̄ nulla penuria cogit et
 semp ad alterū annū subsidiuz capit. sic bona
 tua q̄ alias manerēt imunia. per cōtinuū sine
 causa subsidiū facit ciuilia. Nup quadragin
 ta marcas subsidiū collectori numerai. i tan
 tis me marcis satisfecisse ep̄ficiui. collector
 instituit. p̄ter has registrales poposcit. et de qua
 libet marca scribēda tres hākēses recepit. bur
 sam penitus evacuanit. et me dolente ip̄e risit.
CRusticus prebet cēsum et satisfacit dñō. ple
 ban⁹ donat subsidiū nec sufficit ep̄o. Quātu⁹
 igit̄ ep̄ iūstis registralib⁹ colligere vāleo. ne
 minē ip̄o ep̄o cupidiorē app̄hendo. q̄ ne i subsi
 dio sentiat aliqd dānū p̄ curator⁹ fudores col
 lectori dat suū preciū qd tm̄ est. Velle potius
 ficti subsidiū collectenari⁹: q̄ effici mis̄mēsis
 ecclie Vicari⁹. Quis est. q̄r officialis i synodo
 sepi⁹ audit hoc hbū neutrale vacat nisi q̄r cū
 multis aliis episcopus ultra vites p̄fctanū
 exactionat. dignitatē aut libertatē non defen
 dat. lūpos baculos nō fugat. **C**Dū in curiā
 episcopale venerit p̄leban⁹. Vix ad eū beneue

niatis dicit. Si vero nobilitatis non solū cum
oī solēnitate acceptat̄. imo celariū cū optimi
liquoris basis aperit̄ Ad prandium & ad cenam
inuitat̄. cā ei⁹ auditur & expedit̄. plebanus ho-
spitn̄t̄ nec cib⁹ nec pot⁹ ei p̄betut̄ In iusta cā
dānatur. Prudēter loqt̄ur & arguit̄. sic q̄deꝝ a
dño suo. pp̄io repellit̄. & a cūct̄ Vasellis odio
habet̄. Agri tolluntur. census alienātur / dom⁹
parochiales violant̄. Clerici sine causa tāq̄
latrones captiui ducūtur quotidianie in cletum
Violēte agūtur. Et quasi nō sit ep̄s vel plau-
tus hec oīa ppetrantur. Nunqđ es ep̄s? Si de-
niqz ep̄s. Vbi est q̄so tu⁹ baculus? Si tenes ba-
culū. cur nō phibes lupū? D̄itrecupabile dā-
num. Perdit⁹ est oīs cler⁹. q̄ amici sunt pastor
& lup⁹ Sz timendū est. cū lupus ampli⁹ nō ha-
buerit ouē. deuorabit et pastore. & iusto iudicio
pastor cū oībus perit. q̄ nullā diligentiā circa
oues habere volsuit. Frustra et idigne geriso
episcope baculū. te ordiēs celebrāte. quē gerere
nō vis lupo clerū tuū inuadēte. Diligēte ig-
curā de ouibus tuis habeas. quāꝝ & lac ac bus-
tyrū otributū cū subsidio de die i diē congregas.
Dic cū salvatore q̄ vos audit. me audit. & qui
vos spēnit me sp̄nit. Et qñcūqz i curiā tuā

11

Venerit plebanus. honora illū. quēadmodū in
eterna patria christ⁹ honorat aplōs. Dēm ei⁹
inūriā tuā reputa lupos sibi insidiātes cum
magna strenuitate ad aliorū terrorēm fuga.
Tu enī xp̄s es. pleban⁹ tu⁹ discipul⁹. **S**icut
in suis tribulatiōib⁹ christ⁹ nō deseruit aplōs
nec et tu i suis īfinitis tribulationib⁹ a psecu-
tionib⁹ dimittas plebanos. **S**ed heu: quod nō
plantauit lūp⁹ collit. **D**r mag⁹ lupos q̄ oues
diligit ep̄s. sic dēmū de bonis eccl̄ie diues ē
sellus. et summe pauper ipse manet plebanus

Octau⁹ dyabol⁹ est ip̄e capel-
lanus. **H**ic in eccl̄ia tua nec cātat nec legit. n̄i
si vnde ip̄e suū profectū habere possit. **D**ix si
ne ofusione requiē cātat. et quasi i signis tibi
rebellizat. **S**i prandiū tuū et cenā tuā nō semp
equalit̄ sumit. nō solū i te: s̄z in cocā tuā etiā
fremit. et q̄ tecū discordat. rīpas quō pōt aduer-
sus te recitat. **F**orte ebrius est p totā noctē. in
tabernaculū cantros. et mace nō pudet immo-
lare sacrificiū. **S**ōnolent⁹ est q̄n i in eccl̄ia tua
debetet comodū tuū agere. iacēs in lecto. forte
adhuc matutinas cū accessu altaris debz inci-
pere. **I**mpatiēs est. vult eq̄tare. nō curat si te

oporet p pedes ambulare. et si nō habuerit equū
non cōplet tuū ministeriū. D̄ quotiēs ego ple
ban⁹ fui pedester. et dura feci Vestigia. Ipse ca
pellan⁹ in equo meo q̄etus et letus cātauit car
mina. Curiosus est. iūgit se Basellis. loquit
qd nō audiuit. recitat qd nō vidit. Et si per se
quēdi modū nō haberet ex alio. quō noceat ple
ban⁹ habet ex capellano. Supbus est in mini
sterio. semp lōtū formosuz appetit habitū. nō
vt i hoc decoret christū / sed magis vt ad se in
cīnct popūlū. Non vt p illā honestatē de cete
to maneat capellan⁹. s̄z magis vt depulso dño
suo. ipse futur⁹ succedat pleban⁹. Auar⁹ est cō
modū tuū p posse ipedit Sepius q̄ tuā obser
uaret coqnam. in Botiuas Vigilias. hoc est in
suū pfectū vertit. Te accrescēte semp dolet
q̄ nichil dicere audet. Obi pōt occulste nocet.
In mari igē arenam numera. Et i capellano
temptationes pensa. Et pculdubio. q̄ te putas
esse plebanum et dñm inuenies te tuorum cas
pellanorum capellatum et seruum.

Non⁹ dyabol⁹ ē ip̄e pdicator
Qui q̄to i doctrina gl̄iosior. tāto pleban⁹ ife
stior acceptū se in pplo q̄siderat. et pleban⁹ q̄si

12

cifra p nichilo reputat Et qz sciētia iflat nō
solū a plebano. s̄z etiā a capellaniſ tanq̄ ppo
ſitus celebriati oportet. Si nō ſp deliciata ciba
ria māducat vīnū conditū cū ceruſia optima
potat De hoc in ambone predicat. corā plebis
multitudine te ſcādaliſat. Nō in ſuoꝝ vborū
apparatu pfectū tuū qritat. s̄z q̄ mō ip̄e accre
ſcat. toto conatu laborat. Si p teipm̄ p̄dicare
nō poteris. multotiens ab eo aſin⁹ ⁊ cornutus
vocariſ. Cōfidit i doctrinā. ⁊ multiplicat caſ
lūniā Delis nosis qtra te p̄dicator pmanet
q̄ totū populuꝝ tuū ad brachiū ſuū h̄z. Ecce
mi iohānes potes bibere calice ⁊ curā ſuscipe
pastorale. eſſentialia ſolū tibi tēptamēta pro
posui de accidentalib⁹ iſinitis nec mēſionē fe
ci. Quod quotidie ex aduerso te i festat. q̄ ſeſt
q̄ te numerat. Ad curā igē pastoralē ſuſcipie
dā meritū pōderans felicit⁹ ſuſulo. Dþprobiū
cēſens penit⁹ diſſuadeo Quantū igē eccliaſti
cū regimē eſt meritor. tm̄ eſt onerosum Quā
tuꝝ eſcelſuz: tm̄ ignominiosum Quid ē q̄ plu
res religione intrāt. ⁊ i eadē nō pſeuſrāt. mul
ti ecclias ſuſcipiūt: ⁊ nō muſto tpe effluſo di
mittūt Nisi qz iſti felicit⁹ religioſi durā cōtra
vicia an̄ nō pōdetarūt pugnāt iſti acerbā pri⁹

nō masticauerit miseriā. Ego qdē usqz hue pa
storale onus portā. Sz qz tribulatiōes qdē nō
meteo sustineo. Eccīam meā p bñficio non
curato qz loci possū cōmutabo. Quapropter
si poter patiēter qz dixi suffetere calūrias se
cure ecclīam suscipe Si sustinete nō potes nec
vñq sustinuisti erūnas, poti⁹ alias ecclīastis
cas portare dimittē Tu enī oī honore ei reue
tētia qd nō ego sz plures de te affirmātis di
gn⁹. Lū nō solū i septē artib⁹ liberalib⁹, imo i
toti⁹ sacre scripture quodāmō sis expt⁹ semiz
tis Nō ergo te decet tm̄ vir, ecclīe lumen p tot
miserias obfuscari modo supponi. Sz salua
tore testāte ab oib⁹ curis expeditū sup cādela
brū Hoc est excelsam cathedrā locari/ cī sum
ma reuerētia habeti Quia vt multi pctores in
pctōz suoz tenebris ambulātes pctā sua sup
carbones nigra videāt. Videndo recognoscāt
Recognoscēdo defleant Deffendo qsiteātut
Lōfitēdo peniteāt Penitēdo purificētut Pu
rificati mūdi pmaneant. Et tandem ad celestē
mundiciā; hoc est eternam felicitatē ad quam
creati sunt perueniant; Prestante domino nos
stro ieuſu christo. Dale.

¶ Explicat,

